

Sheet 1

Michel Gauquelin 1928-1991

Francoise Gauquelin 1929-2007

We openen de middag, die vooral in het teken van concrete onderzoeken zal staan, met een drieluik van korte besprekingen waar 3 onderzoekers voor het voetlicht komen en vooral bij de eerste 2 ook de statistiek een vooraanstaande plaats heeft.

Sheet 2

Waarom Michel Gauquelin en zijn vrouw Francoise.

Omdat m.n. Michell Gauquelin als onderzoeker naar astrologie in zijn tijd met kop en schouders boven iedereen uitstak –

hij werd als psycholoog opgeleid - vlak na de 2e wereldoorlog – statistiek kwam toen sterk op als als toetsende *methode*

Hij was vanaf zijn jeugd gefascineerd door de astrologie, en door het willen toetsen van astrologische beweringen. Hij is de eerste geweest die systematisch ging testen op hele grote groepen – met controlegroepen ernaast en met behulp van statistische analyse, onder het motto 'je moet onderscheid maken tussen toevalligheden en werkelijke aanwijzingen'. – anders zie je – simpel gezegd – wat toevallig is voor bewijs aan.

Hij heeft enorm veel werk verzet – grotendeels vóór het tijdperk van de computers, Hij testte op groepen van vele honderden, soms meer dan 1000 mensen – bekende astrologische veronderstellingen, zoals het verband tussen dierenriemtekens en bepaalde beroepen – zoals .....- aspecten van de persoonlijkheid – zoals extraversie en introversie – maar ook transits bij overlijden, planeetverbanden binnen families en de horoscopen van notoire moordenaars.

En hij deed ook nogal wat testen met astrologen waar astrologen gevraagd werd om de goede horoscoop te koppelen aan mensen met zeer verschillende persoonlijkheden: een zo'n test betrof het onderscheid tussen 20 bekende criminelen en 20 lang en gelukkig levende mensen. Astrologen waren ervan overtuigd dat ze dat zouden kunnen en in die tijd en later, toen computers kwamen, was bij wijze van spreken iedere astroloog ervan overtuigd dat bewijzen over de werking van de astrologie zich zouden opstapelen. Dat was ook begrijpelijk omdat de persoonlijke ervaring zo sterk was en de theorie zo duidelijk.

Sheet 3

Op het eind bleek dit alles – tegen de verwachting van zeer velen – niets te hebben opgeleverd: er kwam niets positiefs uit – en dus ook astrologen slaagden er zelf – absoluut tegen hun verwachting – niet in om horoscopen te onderscheiden, al kregen ze alle informatie die ze wilden

Dat was dus ontmoedigend, maar Gauquelin was een vasthoudend type.

Omdat onderzoek naar huizen, de 12 sectoren in de horoscoop statistisch veel moeilijker is, bewaarde hij dat voor het laatst..... – *het geboortemoment moet dan behoorlijk betrouwbaar bekend zijn*

En toen kwam de grote verrassing, tot zijn eigen verbijstering waarschijnlijk, – hij boekte het ene bijzondere resultaat na het andere.

Sheet 4 van 'Gauquelin' plaatjes

Hij vond nú, als hij grote groepen nam van topmensen op een bepaald gebied – en dat bleken 10 beroepsgroepen te zijn o.m.. topsporters, topwetenschappers, acteurs...

dat er 2 plekken in de horoscoop opdoken waar sommige planeten steeds weer vaker dan verwacht stonden.

Die 2 plekken bleken te zijn: net boven de horizon en net voorbij de Midhemel.

aanwijzen

En verschillende beroepsgroepen hadden verschillende favoriete planeten daar.

Bij topsporters was het Mars, bij topwetenschappers Saturnus, bij topacteurs Jupiter,

Die 2 plekken werden later de Gauquelinsectoren genoemd: blijkbaar zeer gevoelige gebieden – De 5 planeten die meededen waren Maan, Venus, Mars, Jupiter en Saturnus – de anderen zoals Zon en Mercurius, niet.

Het werd keer op keer bevestigd, niet alleen bij Fransen, ook bij voorbeeld bij Amerikanen.

Dit heeft de naam 'Mars-effect' gekregen, naar de topsporters, – maar het is dus een veel algemener effect.

Overigens was er al iemand eerder geweest, **Leon Lasson** die in 1946 hetzelfde fenomeen geconstateerd had

Zijn onderzoeken en resultaten riepen heel veel op.

Astrologen wilden aanvankelijk niets van hem weten- vanwege zijn onafgebroken negatieve bevindingen maar omarmden hem natuurlijk toen hij zijn buitengewone resultaten boekte. Wetenschappers en bij uitstek verenigingen van skeptici omarmden zijn vlekkeloze onderzoeken toen ze de astrologie níét bevestigden, en bevochten hem – geregeld op smerige wijze, door traineren en manipuleren van onderzoekszetters – toen zijn resultaten juist positief voor de astrologie werden-, en nog erger: bléven.

Daarover is heel veel op papier gezet.

Sheet 5

De stand van zaken was dus lange tijd:

1. het door Gauquelin gevonden effect bleek bij herhaling – bij elk nieuw onderzoek – terug te komen – *alleen bij de topmensen in elke categorie*– en was en bleef onverklaarbaar op andere dan astrologische gronden.
2. het effect was dus écht, maar klein – er waren niet erg veel mensen boven wat je normaal zou verwachten die die speciale stand hadden. Dus in de praktijk had je er niets aan bv om sporters op te selecteren.
3. de betrouwbaarheid en integriteit van het onderzoek stond buiten kijf
4. er bleven wetenschappers die er alleen maar op uit waren Gauquelin en zijn resultaten in discrediet te brengen –
5. en de vraag bleef uiteraard: zou er toch niet een andere verklaring zijn?

En daar is één nieuw idee uit naar voren gekomen.

Geoffrey Dean, een Australier met een reputatie op het gebied van kritisch onderzoek naar de astrologie, – ooit zelf astroloog maar inmiddels iemand die absoluut niet meer gelooft dat de beweringen vanuit de astrologie feitelijke grond hebben – heeft een verklaring geopperd van sociale aard.

Dat ging ongeveer zo:

sheet 6

het is bekend dat bijgeloof altijd leidde tot geboortepieken op dagen die als heel gunstig bekend staan b.v. 1 januari en op meer dagen: bv in de USA een piek op Valentijnsdag en dalen op 31 december en op de 13e –

Hoe ? , door verkeerde rapportage bij het aangeven van de geboorte, bedrog dus sheet 7

Dean heeft op een gegeven moment gedacht, natuurlijk ook gedreven door zijn overtuiging dat er een andere dan astrologische verklaring zou móéten zijn:

zou dat ook niet voor het geboortemoment kunnen gelden.

In almanaks – de meest populaire lectuur eeuwenlang – staat wanneer planeten rijzen, – zouden een aantal ouders de geboorte van hun kind opgegeven kunnen hebben voor een vermeend gunstig geboortetijdstip op de dag zelf:

dat b..v. Jupiter of Mars net boven de horizon verschenen was.

Zodat hun kind *officieel* geboren leek onder een gunstig gesternte, met een gewenste opkomende of culminerende planeet.

De betekenissen van die planeten waren bekend en stonden in de almanaks.

Het zouden genoeg ouders moeten zijn – die dit bedrog pleegden – om de kleine maar steeds weer terugkerende afwijkingen te verklaren die Gauquelin vond.

Voor deze hypothese is geen direct bewijs. Dean en degenen die dit een plausibele hypothese vinden zien wel indirect bewijs, vanwege b.v. het feit dat vanaf de tijd dat geboortetijden onafhankelijk en betrouwbaarder – in ziekenhuizen – werden vastgesteld – vanaf 1950 ongeveer – het niet meer gelukt is om deze resultaten terug te vinden.

Sheet 8

De kritiek op deze hypothese is stevig en vooral onder woorden gebracht door Suitbert Ertel, hoogleraar psychologie:

onder meer stelde hij

– er is geen enkel rechtstreeks bewijs: geen enkele overgeleverde schriftelijke aanduiding, van een ouder of kind, van zo'n praktijk. Ook niet uit de eerste helft van de 20e eeuw, van niemand bij wie deze manipulatie 'succesvol' bleek

– de gemanipuleerde 'fake'tijd 'leidt' dus / hangt dus werkelijk samen tot / met een grotere kans op 'harde' top-prestaties: hoe zou dat dan in zijn werk moeten gaan?

Sheet 9

Er is ook specifiek astrologische kritiek:

– planeten waren weliswaar belangrijk , maar déze verbanden, zoals tussen een Mars die net boven de horizon opkomt en topsporters, en een rijzende Jupiter en politici (in 12e en 9e huis). werden toen niet op die manier beschreven En waarom zou de Zon of Mercurius ontbreken?

Sheet 10

Wat resteert?

Vragen:

- Gauquelin's onderzoek blijft *het enige* met terugkerend resultaat
- raakt Dean's hypothese aan iets?
- waarom geen resultaat meer met geboortes na 1950?
- waarom is er geen 2e Gauquelin opgestaan?